Dosarul nr. 3-2784/2025

H O R E
În n gii

26 mai 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

În componența:

Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**

Grefier **Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de FPC ”Valah” SRL împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Sud cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual și întoarcerii executării,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 14 noiembrie 2025 FPC ”Valah” SRL a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Serviciul Vamal și Biroul Vamal Sud solicitând următoarele:

-obligarea Serviciului Vamal și Biroului Vamal Sud să emită actul administrativ individual legal favorabil de retragere în tot, cu efect pentru trecut, a actelor administrative individuale ilegale defavorabile și anume a procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, în temeiul cărora a fost încasat din contul FPC ”Valah” SRL suma totală de 1 875 970,11 lei pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic”, inclusiv plata de bază în sumă de 976 281,75 lei și penalitatea în mărime de 899 688,36 de lei;

-obligarea Serviciului Vamal și Biroului Vamal Sud să restituie către FPC ”Valah” SRL suma totală de 1 875 970,11 lei, încasată în temeiul procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, FPC ”Valah” SRL este o societate comercială ce activează în domeniul brokerajului vamal, dispunând în acest sens de toate actele permisive necesare și o vastă experiență în domeniu de peste 20 ani. În perioada anului 2011, acționând în calitate de broker vamal, FPC ”Valah” SRL a încheiat cu SRL ”Ist-Logistic” contractul de prestări servicii nr. 4437 din 08 noiembrie 2010. Astfel, reclamanta a prestat servicii pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic” și anume perfectarea declarațiilor vamale nr. 251412850 din 15 iulie 2011, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, nr. 251412980 din 21 iulie 2011 pentru SRL ”Ist-Logistic” în regim vamal de export. Potrivit declarațiilor vamale de export, au fost percepute drepturile de export conform art. 123 din Codul vamal, achitate nemijlocit de către declarantul SRL ”Ist-Logistic”, care a exportat mărfurile de pe teritoriul Republicii Moldova și

cărora le-a fost acordat liberul de vamă la export. Mărfurile au fost scoase de pe teritoriul vamal în aceeași stare, în care acestea se aflau la data înregistrării declarației vamale de export.

FPC ”Valah” SRL a respectat prevederile legale, cu asigurarea tranzitării mărfurilor până la biroul de destinație (post vamal Tudora-Starokazacie), fără cauzarea vreunor prejudicii statului. În perioada 09 martie 2015 - 30 noiembrie 2015, Biroul Vamal Cahul a efectuat controlul ulterior planificat prin reverificare a declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2011-2012 de către FPC ”Valah” SRL în numele SRL ”Ist-Logistic”. La 19 ianuarie 2016, FPC ”Valah” SRL a fost informată de către Biroul Vamal Cahul despre emiterea deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016 cu privire la apariția obligației vamale, în temeiul procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015, ca urmare a efectuării reverificării declarațiilor vamale expuse la pct. 1.2, prin care i-au fost calculate spre încasare drepturi de export în sumă de 1 443 188,61 lei pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic”, inclusiv plata de bază în sumă de 976 281,75 lei și penalitatea în mărime de 466 906,86 de lei.

În urma efectuării controlului enunțat și în baza informației suplimentare parvenite din partea Autorității Vamale din Ucraina în adresa Biroului Vamal Cahul prin scrisoarea SV nr. 28/27- 13082 din 29 octombrie, s-a constatat precum că, la sosire în Postul vamal Starokazacie-Tudora, mărfurile din declarațiile vamale nr. 251412980 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î ***** și nr. 251412850 din 15 iulie 2011, cu mijlocul de transport ***** *****, lipseau în mijloacele de transport enunțate. Mărfurile din declarațiile vamale enunțate au fost tranzitate pe teritoriul Republicii Moldova în baza declarațiilor vamale de tranzit nr. T1237 din 21 iulie 2011, T1236 din 21 iulie 2011, T1235 din 21 iulie 2011, T1234 din 21 iulie 2011; T1159 din 15 iulie 2011. După cum rezultă din procesul-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015, FPC ”Valah” SRL i-a fost incriminată pretinsa încălcare a art. 48 din Codul vamal (în vigoare pe perioada a. 2015-2016), care prevede că ”(1) Titularul operațiunii de tranzit este responsabil de tranzitul mărfurilor. El este obligat să prezinte, în termenul stabilit, organului vamal de destinație mărfurile cu mijloacele de identificare intacte, aplicate de organul vamal de plecare. (2) Dacă mărfurile sunt puse în liberă circulație fără permisiunea organului vamal, dacă sunt pierdute sau nu sunt prezentate organului vamal de destinație ori dacă sunt prezentate cu lipsuri sau substituiri, titularul operațiunii de tranzit este obligat să plătească drepturile de import, cu excepția cazului distrugerii sau pierderii mărfurilor din cauză de forță majoră”.

Nefiind de acord cu actele administrative de reverificare și regularizare, FPC ”Valah” SRL le-a contestat în modul prevăzut de lege. Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 acțiunea înaintată de către FPC ”Valah” SRL a fost admisă și a fost anulată decizia de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, emisă de către Biroul Vamal Cahul. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de către Biroul Vamal Sud și a fost menținută hotărârea primei instanțe. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iunie

2018 s-a admis recursul declarat de către Biroul Vamal Sud, s-a casat integral decizia Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018 și hotărârea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea FPC ”Valah” SRL împotriva Biroului Vamal Cahul, intervenienți accesorii SRL ”Megatrans International”, SRL ”Romis Trans”, SRL ”Cristranscom” și SRL ”Ist-Logistic” cu privire la contestarea actului administrativ. Pentru a decide astfel, instanța supremă a reținut argumentul precum că la sosire în Postul vamal Starokazacie-Tudora, mărfurile din declarațiile vamale nr. 251412980 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î ***** și nr. 251412850 din 15 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î. CMT *****, lipseau în mijloacele de transport enunțate.

Având în vedere decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018, prin adresa Biroului Vamal Sud nr. 26-03/1481-06 din 18 iunie 2018, reclamanta a fost informată cu privire calcularea penalității de întârziere, în temeiul art. 228 alin. (4) din Codul fiscal. Pârâta a somat reclamanta pentru achitarea benevolă a obligației vamale în sumă de 1 875 970,11 lei. La 20 iunie 2018 și 21 iunie 2018 reclamanta a făcut plata obligațiilor vamale. La 30 septembrie 2022 FPC ”Valah” SRL a recepționat prin intermediul poștei, scrisoarea Serviciului de Securitate al Ucrainei, Direcția serviciului de securitate al Ucrainei în regiunea Odessa nr. 65/16/H-295/41/48 din 19 septembrie 2022, prin care a fost informată despre următoarele circumstanțe relevante: ”Secția de Investigații din cadrul Direcției a efectuat o cercetare prealabilă în dosarul penal nr. 954 din 01.08.2011, cu privirea la învinuirea cetățeanului Republicii Moldova, Corneguta Arcadii, fiul lui Mihail, născut la 2*****, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în al. 3 al art. 27, al. 2 al art. 15, al. 2 al art. 201 din Codul contravențional al Ucrainei, cetățenilor Republicii Moldova Ceban Artur, fiul lui Simion, născut la *****, Necitailov Victor, fiul lui Vasile, născut la *****, Crangaci Gheorghe, fiul lui Tudor, născut la *****, Malai Ștefan, fiul lui Petru, născut la *****, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la al. 2 al art. 15, al. 2 al art. 201 din Codul penal al Ucrainei. În cursul cercetării preliminare în dosarul penal, de asemenea, au fost ridicate corpuri delicte: mijloace de transport - autovehicul de marca ”*****”, număr de înmatriculare *****; remorca cu numărul de înmatriculare *****; autovehicul de marca ”*****”, număr de înmatriculare *****; cu numărul de înregistrare *****; autovehicul ”*****”, număr de înmatriculare *****; remorca cu numărul de înregistrare *****; autovehicul marca ”*****”, numărul de înmatriculare *****, precum și bunuri de larg consum, care erau transportate în mijloacele de transport sus-indicate cu disimularea de controlul vamal – ”pantofi pentru copii ”Șalunișka”, în stoc 1012 perechi; ”încălțăminte pentru femei” în stoc 1.510 perechi; ”Șosete tricotate pentru bărbați și femei” Nike, Adidas, Puma”, în stoc 55.570 perechi; ”Șosete tricotate pentru copii” Nike, Adidas, Puma”, în stoc 46.000 perechi; ”Șosete tricotate pentru bărbați ”DILEK, SOCKS”, în stoc 44.000 de perechi; ”șosete tricotaje bărbați ”Jitomir. Șosete bărbați”, în stoc 48.000 perechi; Șosete tricotate pentru copii ”Stilniajki", în stoc 4.700 perechi; ”Șosete tricotate pentru copii” ELTEKS. Kid Socks”, în stoc 4100 perechi; ”Ghetre tricotate pentru femei”, în stoc 300 perechi; ”Colanți tricotați pentru femei”, în stoc 2100 de perechi; ”Șosete

bărbați tricotaje ”Ogonek. MUN’S socks”, în stoc 43.200 perechi; ”Șosete pentru bărbați, terry, tricotaje ”Lux, Russkaia zima. Șosete bărbați terry”, în stoc 46.080 perechi; ”Ghetre tricotate”, în total 1900 perechi; ”Ghetre tricotaje pentru femei”, în stoc 780 de perechi; ”Ghetre tricotate pentru femei”, în stoc 70 perechi; ”Șosete tricotaje pentru bărbați”, în stoc 240 perechi; ”Șosete tricotate pentru bărbați”, în stoc 2100 perechi; ”Ghetre tricotate pentru copii”, în stoc 9240 perechi; ”Colanți tricotați”, în stoc 890 de perechi, în sumă totală de 1.325.997,85 UAH. La 05 decembrie 2011, Judecătoria Belgorod-Dnestrovsc din regiunea Odessa a emis un verdict de vinovăție, conform căruia: autovehiculul ”*****”, număr de înmatriculare *****; remorca cu număr de înregistrare *****; autovehiculul ”*****”, număr de înmatriculare *****; remorca cu număr de înregistrare *****; autovehiculul ”*****”, număr de înmatriculare *****; remorca cu numărul de înmatriculare ***** - de a restitui directorului societății ”CRISTRANSCOMSRL”, cetățean al Republicii Moldova, Rapcea Serghei, fiul lui Dionis; autovehiculul ”*****”, număr de înmatriculare ***** - de restituit companiei ”ROMIS-TRANS SRL” cetățeanului Republicii Moldova Necitailo Victor, fiul lui Vasile, născut la *****; bunurile de larg consum, specificate mai sus vor fi confiscate în venitul statului în conformitate cu procedura stabilită. În sentința de condamnare a Judecătoriei Belgorod-Dnestrovsc din regiunea Odessa din 05 decembrie 2011 se constată în mod cert și irevocabil faptul existenței în unitățile de transport corespunzătoare a mărfurilor, acestea fiind transportate prin contrabandă pe teritoriul Ucrainei.

Potrivit sentinței nominalizate, un grup organizat de persoane, inclusiv șoferii care transportau mărfurile specificate în declarațiile vamale vizate de actele de reverificare și regularizare, au ajuns la Postul vamal Tudora (Republica Moldova) și după ce au trecut controlul vamal și cel de frontieră au părăsit teritoriul Republicii Moldova și s-au îndreptat la punctul vamal Starokazacie (Ucraina), unde au staționat pe drumul de acces între aceste două posturi internaționale, plasându-se în rândul mijloacelor de transport, care așteptau să intre pe teritoriul Ucrainei. Până la intrarea pe teritoriul Postului vamal Starokazacie (Ucraina), șoferii au rupt sigiliile aplicate de autoritățile vamale ale Republicii Moldova de pe containerele în care se afla marfa respectivă. În continuare, în timpul trecerii controlului vamal în Postul vamal Starokazacie (Ucraina) conducătorii auto au declarat colaboratorului vamal al Ucrainei despre lipsa mărfurilor în aceste containere, iar acesta din urmă, fiind indus, potrivit sentinței nominalizate, în eroare, a introdus aceste date în sistemul informațional al bazei de date ”ИНСПЕКТОР-2006” ГТСУ, persoanele respective, unitățile de transport și mărfurile fiind reținute ulterior de către autoritățile ucrainene.

Relevant este că învinuiții au recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate și modalitatea în care au acționat, inclusiv existența mărfii transportate, ce a fost stabilită și de organul penal al Ucrainei, marfa respectivă fiind confiscată, într-un final, în beneficiul statului Ucrainean. Art. 201 din Codul penal al Ucrainei incriminează contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Ucrainei cu eludarea controlului vamal sau prin tăinuire de la controlul vamal a bunurilor, fapt ce denotă cert că la momentul întocmirii declarațiilor vamale vizate mărfurile respective existau în natură, iar informația privind lipsa acestora, prezentată de către autoritățile ucrainene nu corespunde realității, constituind o parte a acțiunilor infracționale comise de terți în

tentativa de a trece frontiera Ucrainei prin contrabanda mărfurilor de larg consum declarate în declarațiile vamale invocate în actele de reverificare și de regularizare.

Prin urmare, se constată că informația invocată de organul vamal al Republicii Moldova în procesul-verbal de reverificare și în decizia de regularizare despre lipsa mărfurilor specificate în declarațiile vamale nominalizate supra s-a datorat acțiunilor infracționale ale terților și unei erori admise la introducerea în sistemul informațional al Ucrainei a datelor privind lipsa mărfurilor transportate. Subsecvent, existența în natură a mărfurilor specificate în declarațiile vamale, imputate FPC ”Valah” SRL ca fiind inexistente denotă admiterea unei erori fundamentale atât la momentul adoptării actelor de reverificare și regularizare vizate, cât și la momentul emiterii deciziei instanței supreme, admise din motive independente de voința FPC ”Valah” SRL, dar care dovedește cert că dispozițiile art. 48 alin. (2) din Codul vamal, în baza căreia instanța de recurs a stabilit existența obligației pecuniare pe motivul lipsei mărfurilor este inaplicabil speței. Or, înscrisurile dobândite după 30 septembrie 2022 dovedesc cert și infailibil că mărfurile declarate existau la momentul traversării de către unitățile de transport, ce le transportau, a Postului vamal ucrainean Starokazacie și astfel, în speță nu se întrunește condiția legală ce ar impune FPC ”Valah” SRL sarcina pecuniară stabilită de organul vamal în baza unei norme legale inaplicabile.

Circumstanțele respective existau până la data emiterii actelor administrative de reverificare și regularizare, însă nu erau cunoscute reclamantului din motive independente de voința acestuia în contextul în care informațiile determinante relatate supra erau deținute de către o autoritate a unui stat străin, dobândirea acestora fiind realizată doar la 30 septembrie 2022. Având în vedere actele oficiale ale autorităților din Ucraina menționate supra, este cert și incontestabil faptul că atât actele administrative de reverificare și regularizare, cât și decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018, s-au bazat pe faptul eronat precum că mărfurile reflectate în declarațiile vamale indicate la pct. 1.2 nu ar fi părăsit teritoriul vamal al Republicii Moldova. Dimpotrivă, toate aceste mărfuri au fost introduse prin contrabandă pe teritoriul Ucrainei, fiind ulterior confiscate de către și în favoarea statului Ucraina. Se înțelege că mărfurile menționate nu aveau cum să ajungă pe teritoriul vamal al Ucrainei dacă nu părăseau teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Valorificând remedii de corectare a erorilor fundamentale admise de instanța judecătorească supremă, SRL ”Valah” SRL, imediat după intrarea în posesia actelor oficiale ale autorităților ucrainene, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 3rh-5/23, cererea de revizuire depusă de FPC ”Valah” SRL a fost respinsă ca inadmisibilă. Pentru a decide astfel, instanța supremă a reținut aspecte de ordin procedural ce țin de aplicabilitatea temeiului de revizuire invocat, fără a fi dată o apreciere relevanței faptelor constatate de autoritățile ucrainene. Remediul revizuirii se referă exclusiv la redeschiderea procedurilor judiciare afectate de anumite erori, fără însă a afecta alte remedii de corectare a erorilor admise de către autoritățile publice cu ocazia desfășurării procedurilor administrative și emiterii actelor administrative individuale. La data de 01 octombrie 2025, FPC ”Valah” SRL a depus în adresa pârâților o cerere în ordinea art. 143 din

Codul administrativ prin care a solicitat: retragerea în tot, cu efect pentru trecut, a actelor administrative individuale ilegale defavorabile și anume a procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, în temeiul cărora a fost încasat din contul FPC ”Valah” SRL sumă totală de 1 443 188,61 lei pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic”, inclusiv plata de bază în sumă de 976 281,75 lei și penalitatea în mărime de 466 906,86 de lei; restituirea către FPC ”Valah ” SRL a sumelor numite, încasate în temeiul procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016. Prin răspunsul Biroului Vamal Sud nr. 28/26-03/4072-06 din 16 octombrie 2025, cererea menționată a fost respinsă pe motiv că solicitările formulate nu pot fi soluționate pozitiv.

În acord cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare). Pentru admisibilitatea unei asemenea acțiuni, art. 208 alin. (1) din Codul administrativ prevede obligativitatea respectării procedurii prealabile, fapt întrunit în prezenta speță.

Referitor la temeinicia prezentei acțiuni, reține că în acord cu prevederile art. 143 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un act administrativ individual defavorabil ilegal poate fi retras în tot sau în parte cu efect pentru viitor sau trecut chiar și după ce a devenit incontestabil. Aprecierea legalității sau ilegalității unui act administrativ individual se face în funcție de situația la momentul emiterii lui, iar în cazul desfășurării unei proceduri prealabile - de situația la momentul adoptării deciziei cu privire la cererea prealabilă. Din norma citată se desprind condițiile pentru retragerea actelor administrative individuale ilegale defavorabile, întrunite cumulativ în prezenta speță, și anume: actele de reverificare și regularizare vizate reprezintă acte administrative individuale ilegale defavorabile în raport cu FPC ”Valah” SRL. Caracterul ilegal al acestora derivă din aplicarea eronată a art. 48 din Codul vamal (în vigoare la momentul emiterii actelor administrative), or mărfurile reflectate în declarațiile vamale nr. 251412850 din 15 iulie 2011, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, nr. 251412980 din 21 iulie 2011 pentru SRL ”Ist-Logistic” în regim vamal de export au părăsit teritoriul vamal al Republicii Moldova în acord cu procedurile legale, iar FPC ”Valah” SRL și-a îndeplinit corespunzător și corect obligațiile în calitate de broker vamal, fără a-i putea fi incriminată pretinsa abatere și răspundere pecuniară reținută în actele de reverificare și regularizare vizate în prezenta speță.

De menționat că la momentul adoptării actelor administrative de reverificare și regularizare nici organul vamal și nici petiționara FPC ”Valah” SRL nu a cunoscut despre introducerea mărfurilor respective prin contrabandă pe teritoriul Ucrainei. Aceste fapte însă au devenit cunoscute abia în anul 2022, fiind constatate de către autoritățile publice din Ucraina. Faptele date sunt incontestabile. Caracterul defavorabil este cert prin prisma încasării din contul FPC ”Valah” SRL a sumei totale de 1 875 970,11 lei pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic”, inclusiv plata de bază în sumă de 976 281,75 lei și penalitatea în mărime de 899 688, 36 de lei; aprecierea legalității sau ilegalității unui act

administrativ individual se face în funcție de situația la momentul emiterii lui. Sub acest aspect, faptele cu privire la introducerea pe teritoriul vamal al Ucrainei prin contrabandă (deci părăsirea teritoriului vamal al Republicii Moldova) a mărfurilor vizate în declarațiile vamale nr. 251412850 din 15 iulie 2011, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, nr. 251412980 din 21 iulie 2011 au fost constatate prin sentința de condamnare a Judecătoriei Belgorod-Dnestrovsc din regiunea Odessa din 05 decembrie 2011. Deci, la data inițierii procedurii administrative de reverificare a declarațiilor vamale, faptele date existau în mod cert, însă nu erau cunoscute nici de către organele vamale și nici de către FPC ”Valah” SRL.

Astfel, la momentul emiterii actelor administrative de reverificare și regularizare, nu erau întrunite faptele reținute de emitent pentru aplicarea art. 48 din Codul vamal din 2000, ceea ce implică ilegalitatea ab initio a acestora; actul administrativ poate fi retras în tot sau în parte cu efect pentru viitor sau trecut. În speță, faptele cunoscute ulterior și anume introducerea mărfurilor respective pe teritoriul vamal al Ucrainei afectează în tot legalitatea actelor administrative de reverificare și regularizare chiar din momentul adoptării lor. Aceasta deoarece cunoașterea numitelor circumstanțe ar fi exclus emiterea actelor administrative. Prin urmare se impune în mod obiectiv retragerea în tot cu efect pentru trecut; retragerea este posibilă chiar și după ce actul administrativ a devenit incontestabil, în speță, actele administrative de reverificare și regularizare au devenit incontestabile, fapt ce condiționează remediul retragerii lor în ordinea art. 143 din Codul administrativ.

Având în vedere constatarea de către autoritățile ucrainene a faptului introducerii pe teritoriul Ucrainei a mărfurilor vizate în declarațiile vamale nr. 251412850 din 15 iulie 2011. nr. 251412972 din 21 iulie 2011, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, nr. 251412980 din 21 iulie 2011, rezultă în mod clar inaplicabilitatea art. 48 din Codul vamal din anul 2000 și implicit ilegalitatea totală a actelor de reverificare și regularizare emise în consecință. Considerentele expuse în prezenta acțiune impun în mod obiectiv retragerea în tot și cu efect pentru trecut a procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, în temeiul cărora a fost încasat din contul FPC ”Valah” SRL suma totală de 1 875 970,11 lei pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic”, inclusiv plata de bază în sumă de 976 281,75 lei și penalitatea în mărime de 899 688,36 de lei.

Prin **referința** Biroului Vamal Sud s-a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și inadmisibilă.

În suportul referinței s-a relevat că, la data de 04 ianuarie 2016 de către Secția control ulterior din cadrul Biroului Vamal Sud a fost întocmită decizia de regularizare nr. 01, ca urmare a constatării lipsei mărfii aflate în regim vamal de tranzit. Astfel, după reverificarea declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2011-2012 de către FPC ”Valah” SRL în numele SRL ”Ist-Logistic” și a informațiilor suplimentare parvenite din partea Autorităților Vamale din Ucraina în adresa Biroului prin scrisorile SV nr. 28/27-13082 din 29 octombrie 2015, nr. 28/17-14511 din 27 noiembrie 2015 s-a constatat cu certitudine că mărfurile plasate în regim vamal de export cu

nr. 251412980 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****; nr. 51412979 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****; nr. 251412974 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****; nr. 251412972 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****; nr. 251412850 din 15 iulie 2011, cu mijlocul de transport ***** *****, au fost prezentate fără marfă la sosire în Postul vamal Starokazacie-Tudora, fapt constatat prin efectuarea controlului fizic asupra acestora.

La fel s-a constatat și faptul, că mărfurile au fost declarate în regim vamal de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova în baza declarațiilor vamale cu nr. T1237 din 21 iulie 2011; T1236 din 21 iulie 2011; T1235 din 21 iulie 2011; T1234 din 21 iulie 2011; T1159 din 15 iulie 2011, iar în rubrica 50 a DVM în cauză, principalul obligat este înregistrat FPC ”Valah” SRL - responsabil de procedură de tranzitare a mărfurilor. Din considerentul că, FPC ”Valah” SRL este principalul obligat în regimul de tranzit, garantând mărfurile aflate în tranzit, ultimul a fost obligat la plata drepturilor de export, ca urmare a neîncheierii conforme a regimului special, datoria vamală fiind reflectată în decizia de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016.

La data de 19 august 2016 Judecătoria Cahul a emis hotărârea prin care a admis acțiunea înaintată de FPC ”Valah” SRL către Biroul Vamal Sud privind anularea actului administrativ, fiind dispusă anularea deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul, judecând în ordine de apel apelul declarat de Biroul Vamal Sud împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 a respins apelul declarat de Biroul Vamal Sud, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018 a fost admis recursul declarat de Biroul Vamal Sud, s-a casat integral decizia Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018 și hotărârea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016, s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea FPC ”Valah” SRL. Prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție a fost recunoscută legalitatea actelor întocmite de Biroul Vamal Sud și anume a procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și a deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, prin care au fost stabilite spre încasare datoria vamală în mărime de 1 443 188,61 lei (plata de bază – 976 281,75 de lei și penalitatea – 466 906,86 de lei). Datoria vamală stabilită a fost achitată integral de reclamant, alte obligații față de organul emitent al actelor, nu au fost stabilite.

La data de 03 octombrie 2025, în cadrul Biroului Vamal Sud a parvenit cererea de la administratorul FPC ”Valah” SRL, Palii Natalia prin care se solicită restituirea sumelor încasate în temeiul procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și a deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, având ca temei art. 143 alin. (1) din Codul administrativ. Prin răspunsul Biroului Vamal Sud nr. 28/26-03/4072-06 din 16 octombrie 2025 cerințele din cererea depusă nu au fost soluționate pozitiv, fiind făcută trimitere la decizia Curții Supreme de Justiție din 03 septembrie 2025, care s-a expus asupra cerințelor din cererea depusă. Urmează a fi atrasă atenția că la data de 29 decembrie 2022 FPC ”Valah” SRL a depus cerere de revizuire, împotriva deciziei instanței de recurs din 06 iunie 2018, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și dispunerea rejudecării recursului, invocând existența

temeiurilor prevăzute de art. 449 lit. a) și b) din Codul de procedură civilă. Art. 449 lit. a și b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Ca temei de revizuire a fost făcută trimitere la recepționarea la data de 30 septembrie 2022 de la Serviciul de Securitate al Ucrainei, Direcția serviciului de securitate al Ucrainei, în regiunea Odessa nr. 65/16/H-295/41/48 din 19 septembrie 2022, informației potrivit căreia mărfurile care au fost declarate lipsă la intrarea în Postul vamal Starokazacie, au fost depistate ca fiind transportate prin contrabandă pe teritoriul Ucrainei, fiind supuse confiscării. Totodată, motiv de revizuire a fost prezentată sentința nr. 1-644/11 a Judecătoriei raionale Belgorod-Dnestrovsk a regiunii Odessa, Ucraina, prin care șoferii care transportau mărfurile specificate în declarațiile vamale sus-indicate au ajuns la Postul vamal Tudora (Republica Moldova s-au recunoscut vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) din Codul penal). Curtea Supremă de Justiție a examinat probatoriul prezentat pentru revizuirea deciziei și a concluzionat asupra faptului că instanțele naționale ale Republicii Moldova sunt în imposibilitate să admită o atare cerere de revizuire a actului judiciar bazându-se pe o decizie străină care este susceptibilă de atac cu apel și recurs, fără invocarea mențiunii despre irevocabilitatea acesteia. O hotărâre definitivă nu oferă garanția că faptele constatate în ea sunt ferme și ireversibile. La fel, prin decizia nominalizată nu se atestă condamnarea persoanelor care au luat parte la examinarea cauzei. Totodată, faptul că mărfurile existau și că nu au fost nici pierdute, nici înstrăinate și nici distruse în perioada în care acestea se aflau în regim vamal de tranzit pe teritoriul țării și chiar după părăsirea de către unitățile de transport a teritoriului Republicii Moldova și traversării frontierei de stat prin Postul vamal Tudora, nu constituie circumstanțe noi recent descoperite in sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și care nu erau cunoscute revizuentului.

În acest context, Curtea Supremă de Justiție statuează că admiterea revizuirii în asemenea împrejurări, contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, Curtea Supremă de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de revizuire sunt în contradicție cu prevederile art. 449 lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, prin urmare nu constituie motiv legal de retractare a deciziei contestate, din care motiv cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă. Dat fiind faptul că prin prezenta acțiune se solicită obligarea de retragere în tot, cu efect pentru trecut a actelor administrative - proces-verbal nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și a decizia de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016 și restituirea sumei achitate, având la bază aceleași temeiuri (informația parvenită de la Serviciul de Securitate al Ucrainei, Direcția serviciului de securitate al Ucrainei, în regiunea Odessa nr. 65/16/H-295/41/48 din 19 septembrie 2022 și sentința nr. 1-644/11 a Judecătoriei raionale Belgorod-Dnestrovsk a regiunii Odessa, Ucraina) asupra cărora s-a expus Curtea Supremă de Justiție în decizia din 03 septembrie 2025, se denotă că există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același

obiect și pe aceleași temeiuri de drept, fapt ce denotă inadmisibilitatea acțiunii, potrivit art. 207 alin. (2) lit. a) din Codul administrativ.

Prin încheierea din 07 aprilie 2026 s-a respins cererea de strămutare formulată de Biroul Vamal Sud.

În ședința de judecată reprezentantul FPC ”Valah” SRL, avocatul Șpac Vadim, a susținut acțiunea înaintată și a pledat pentru admiterea acesteia în sensul formulat.

În ședința de judecată reprezentantul Biroului Vamal Sud, Vascan Irina, nu a recunoscut acțiunea deferită judecății și a solicitat respingerea ei.

În ședința de judecată Serviciul Vamal nu s-a prezentat deși a fost citat în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în virtutea art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsă.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, întemeiată și urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările părții reclamante se circumscriu acțiunii în obligare, susceptibile controlului judecătoresc în virtutea art. 206 alin. (1) lit. b) și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, partea reclamantă pretinde obligarea autorităților publice pârâte să emită acte administrative de retragere a procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Drept subiectiv vătămat revendicat de partea reclamantă – dreptul de proprietate.

4. Procedura prejudiciară de tranșare a litigiului a fost efectuată prin formularea cererilor adresate Serviciului Vamal și Biroului Vamal Sud, în acest sens fiind emis răspunsul Biroului Vamal Sud nr. 28/26-03/4072-06 din 16 octombrie 2025. Potrivit art. 208 alin. (3) din Codul administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

5. Corelând data comunicării deciziei pe marginea cererii prealabile cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă întrunirea termenului legal de valorificare a acțiunii.

6. Contrar celor menționate în referința Biroului Vamal Sud, nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunile de contencios administrativ corespund cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și au fost depuse de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentelor acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma

temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un ”tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, „Judecătorii joacă rolul unui “terţ imparţial” în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect

organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Instanța decelează că, FPC ”Valah” SRL acționând în calitate de broker vamal a încheiat cu SRL ”Ist-Logistic” contractul de prestări servicii nr. 4437 din 08 noiembrie 2010.

FPC ”Valah” SRL a prestat servicii pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic” și anume perfectarea declarațiilor vamale nr. 251412850 din 15 iulie 2011, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, nr. 251412980 din 21 iulie 2011.

Potrivit declarațiilor vamale de export, au fost percepute drepturile de export conform art. 123 din Codul vamal, achitate nemijlocit de către declarantul SRL ”Ist-Logistic”, care a exportat mărfurile de pe teritoriul Republicii Moldova și cărora le-a fost acordat liberul de vamă la export.

În perioada 09 martie 2015 - 30 noiembrie 2015, Biroul Vamal Cahul a efectuat controlul ulterior planificat prin reverificare a declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2011-2012 de către FPC ”Valah” SRL în numele SRL ”Ist-Logistic”.

La 19 ianuarie 2016, FPC ”Valah” SRL a fost informată de către Biroul Vamal Cahul despre emiterea deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016 cu privire la apariția obligației vamale, în temeiul procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015, ca urmare a efectuării reverificării declarațiilor vamale, prin care i-au fost calculate spre încasare drepturi de export în sumă de 1 443 188,61 lei pentru operațiunile de vămuire a mărfurilor exportate de către SRL ”Ist-Logistic”, inclusiv plata de bază în sumă de 976 281,75 lei și penalitatea în mărime de 466 906,86 de lei. S-a constatat precum că, la sosire în Postul vamal Starokazacie-Tudora, mărfurile din declarațiile vamale nr. 251412980 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î ***** și nr. 251412850 din 15 iulie 2011, cu mijlocul de transport ***** *****, lipseau în mijloacele de transport enunțate.

Prin procesul-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015, FPC ”Valah” SRL i-a fost imputată încălcarea art. 48 din Codul vamal (în vigoare data vizată), care prevedea că titularul operațiunii de tranzit este responsabil de tranzitul mărfurilor. El este obligat să prezinte,

în termenul stabilit, organului vamal de destinație mărfurile cu mijloacele de identificare intacte, aplicate de organul vamal de plecare. Dacă mărfurile sunt puse în liberă circulație fără permisiunea organului vamal, dacă sunt pierdute sau nu sunt prezentate organului vamal de destinație ori dacă sunt prezentate cu lipsuri sau substituiri, titularul operațiunii de tranzit este obligat să plătească drepturile de import, cu excepția cazului distrugerii sau pierderii mărfurilor din cauză de forță majoră".

Nefiind de acord cu actele administrative de reverificare și regularizare, FPC "Valah" SRL le-a contestat în modul prevăzut de lege.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 acțiunea înaintată de către FPC "Valah" SRL a fost admisă și a fost anulată decizia de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, emisă de către Biroul Vamal Cahul. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de către Biroul Vamal Sud și a fost menținută hotărârea primei instanțe. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018 s-a admis recursul declarat de către Biroul Vamal Sud, s-a casat integral decizia Curții de Apel Cahul din 25 ianuarie 2018 și hotărârea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea FPC "Valah" SRL împotriva Biroului Vamal Cahul, intervenienți accesorii SRL "Megatrans International", SRL "Romis Trans", SRL "Cristranscom" și SRL "Ist-Logistic" cu privire la contestarea actului administrativ.

Curtea Supremă de Justiție a reținut că la sosire în Postul vamal Starokazacie-Tudora, mărfurile din declarațiile vamale nr. 251412980 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412979 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412974 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î *****, nr. 251412972 din 21 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î ***** și nr. 251412850 din 15 iulie 2011, cu mijlocul de transport n/î. CMT *****, lipseau în mijloacele de transport enunțate.

În consecință FPC "Valah" SRL a fost a somată în privința necesității achitării benevole a obligației vamale în sumă de 1 875 970,11 lei, iar la 20 iunie 2018 și 21 iunie 2018 FPC "Valah" SRL a efectuat plata obligațiilor vamale.

La 30 septembrie 2022 FPC "Valah" SRL a recepționat scrisoarea Serviciului de Securitate al Ucrainei, Direcția serviciului de securitate al Ucrainei în regiunea Odessa nr. 65/16/H-295/41/48 din 19 septembrie 2022, prin care a fost informată despre următoarele circumstanțe relevante:

*"Secția de Investigații din cadrul Direcției a efectuat o cercetare prealabilă în dosarul penal nr. 954 din 01.08.2011, cu privirea la învinuirea cetățeanului Republicii Moldova, Corneguta Arcadii, fiul lui Mihail, născut la 2*****, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în al. 3 al art. 27, al. 2 al art. 15, al. 2 al art. 201 al CC al Ucrainei, cetățenilor Republicii Moldova Ceban Artur, fiul lui Simion, născut la *****, Necitailov Victor, fiul lui Vasile, născut la *****, Crangaci Gheorghe, fiul lui Tudor, născut la *****, Malai Ștefan, fiul lui Petru, născut la *****, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la al. 2 al art. 15, al. 2 al art. 201 din Codul penal al Ucrainei. În cursul cercetării preliminare în dosarul penal, de asemenea, au fost ridicate corpuri delicte: mijloace de transport - autovehicul de marca "*****", număr de*

*înmatriculare *****; remorca cu numărul de înmatriculare *****; autovehicul de marca "*****", număr de înmatriculare *****; cu numărul de înregistrare *****; autovehicul "*****", număr de înmatriculare *****; remorca cu numărul de înregistrare *****; autovehicul marca "*****", numărul de înmatriculare *****, precum și bunuri de larg consum, care erau transportate în mijloacele de transport sus-indicate cu disimularea de controlul vamal – "pantofi pentru copii "Șalunișka", în stoc 1012 perechi; "încălțăminte pentru femei" în stoc 1.510 perechi; "Șosete tricotate pentru bărbați și femei" Nike, Adidas, Puma", în stoc 55.570 perechi; "Șosete tricotate pentru copii" Nike, Adidas, Puma", în stoc 46.000 perechi; "Șosete tricotate pentru bărbați "DILEK, SOCKS", în stoc 44.000 perechi; "Șosete tricotaje bărbați "Jitomir. Șosete bărbați", în stoc 48.000 perechi; Șosete tricotate pentru copii "Stilniajki", în stoc 4.700 de perechi; "Șosete tricotate pentru copii" ELTEKS. Kid Socks", în stoc 4100 perechi; "Ghetre tricotate pentru femei", în stoc 300 perechi; "Colanți tricotați pentru femei", în stoc 2100 perechi; "Șosete bărbați tricotaje "Ogonek. MUN'S socks", în stoc 43.200 perechi; "Șosete pentru bărbați, terry, tricotaje "Lux, Russkaia zima. Șosete bărbați terry", în stoc 46.080 perechi; "Ghetre tricotate", în total 1900 perechi; "Ghetre tricotaje pentru femei", în stoc 780 perechi; "Ghetre tricotate pentru femei", în stoc 70 perechi; "Șosete tricotaje pentru bărbați", în stoc 240 perechi; "Șosete tricotate pentru bărbați", în stoc 2100 perechi; "Ghetre tricotate pentru copii", în stoc 9240 perechi; "Colanți tricotați", în stoc 890 perechi, în sumă totală de 1.325.997,85 UAH. La 05 decembrie 2011, Judecătoria Belgorod-Dnestrovsc din regiunea Odessa a emis un verdict de vinovăție, conform căruia: autovehiculul "*****", număr de înmatriculare *****; remorca cu număr de înregistrare *****; autovehiculul "*****", număr de înmatriculare *****; remorca cu număr de înregistrare *****; autovehiculul "*****", număr de înmatriculare *****; remorca cu numărul de înmatriculare ***** - de a restitui directorului societății "CRISTRANSCOM" SRL, cetățean al Republicii Moldova, Rapcea Serghei, fiul lui Dionis; autovehiculul "*****", număr de înmatriculare ***** - de restituit companiei "ROMIS-TRANS" SRL cetățeanului Republicii Moldova, Necitailo Victor, fiul lui Vasile, născut la *****; bunurile de larg consum, specificate mai sus vor fi confiscate în venitul statului în conformitate cu procedura stabilită. În sentința de condamnare a Judecătoriei Belgorod-Dnestrovsc din regiunea Odessa din 05 decembrie 2011 se constată faptul existenței în unitățile de transport corespunzătoare a mărfurilor, acestea fiind transportate prin contrabandă pe teritoriul Ucrainei. Potrivit sentinței nominalizate, un grup organizat de persoane, inclusiv șoferii care transportau mărfurile specificate în declarațiile vamale vizate de actele de reverificare și regularizare, au ajuns la Postul vamal Tudora (Republica Moldova) și după ce au trecut controlul vamal și cel de frontieră au părăsit teritoriul Republicii Moldova și s-au îndreptat la punctul vamal Starokazacie (Ucraina), unde au staționat pe drumul de acces între aceste două posturi internaționale, plasându-se în rândul mijloacelor de transport, care așteptau să intre pe teritoriul Ucrainei. Până la intrarea pe teritoriul Postului vamal Starokazacie (Ucraina), șoferii au rupt sigiliile aplicate de autoritățile vamale ale Republicii Moldova de pe containerele în care se afla marfa respectivă. În continuare, în timpul trecerii controlului vamal în Postul vamal Starokazacie (Ucraina) conducătorii auto au declarat colaboratorului vamal al*

Ucrainei despre lipsa mărfurilor în aceste containere, iar acesta din urmă, fiind indus, potrivit sentinței nominalizate, în eroare, a introdus aceste date în sistemul informațional al bazei de date "ИНСПЕКТОР-2006" ГТСУ, persoanele respective, unitățile de transport și mărfurile fiind reținute ulterior de către autoritățile ucrainene.

În această ordine de idei, FPC "Valah" SRL s-a adresat cu cerere către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Sud în vederea retragerii procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, cu dispunerea întoarcerii executării în sumă totală de 1 875 970,11 lei. Însă aceste deziderate au fost respinse.

Partea reclamantă a menționat că inculpații au recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate și modalitatea în care au acționat, inclusiv existența mărfii transportate, ce a fost stabilită și de organul penal al Ucrainei, marfa respectivă fiind confiscată, într-un final, în beneficiul statului Ucrainean. Art. 201 din Codul penal al Ucrainei incriminează contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Ucrainei cu eludarea controlului vamal sau prin tăinuire de la controlul vamal a bunurilor, fapt ce denotă cert că la momentul întocmirii declarațiilor vamale vizate mărfurile respective existau în natură, iar informația privind lipsa acestora, prezentată de către autoritățile ucrainene nu corespunde realității, constituind o parte a acțiunilor infracționale comise de terți în tentativa de a trece frontiera Ucrainei prin contrabanda mărfurilor de larg consum declarate în declarațiile vamale invocate în actele de reverificare și de regularizare.

Instanța subliniază că, autoritățile publice sunt înzestrate cu un arsenal juridic vast în domeniul procedurilor administrative desfășurate, astfel, pe lângă dreptul de a emite acte administrative individuale, acestea le pot desființa, din proprie inițiativă.

În continuare, se impune o incursiune în domeniul vizat.

În sens larg, *revocarea/retragerea* se referă la desființarea efectelor juridice ale actului administrativ, prin manifestarea de voință a organului emitent sau a celui ierarhic superior, ca urmare a nelegalității sau chiar lipsei de oportunitate a acestuia. În sens restrâns, revocarea/retragerea se referă la retractarea sau retragerea actului administrativ de către organul emitent.

Legiuitorul a reglementat condițiile și limitele pentru revocarea/retragerea actului administrativ în scopul protejării principiului securității raporturilor juridice, care a determinat necesitatea adoptării unor prevederi care să nu permită retragerea actului la discreția autorității emitente, în contextul în care acesta a produs deja anumite efecte juridice în privința particularilor.

Trebuie admisă posibilitatea revocării/retragerii actului administrativ, indiferent de natura acestuia – act individual sau normativ – întrucât interesul public trebuie să primeze în activitatea desfășurată de autoritățile administrative, nefiind de acceptat ca un act emis cu încălcarea legii, *lato sensu*, să continue să existe în realitatea juridică. De aceea, legiuitorul a prevăzut posibilitatea retragerii sau revocării actului de către autoritatea administrativă, fie din proprie inițiativă, în anumite condiții, fie la cererea persoanei interesate, vătămate prin actul respectiv,

procedura prealabilă fiind instituită de legiuitor tocmai pentru a permite autorității să reanalizeze actul și să îl revoce.

Revocarea/retragerea actului administrativ poate intra în conflict cu principiul stabilității circuitului juridic, crearea unor drepturi prin intermediul actului administrativ și transmiterea acestora determinând necesitatea protejării lor și limitarea posibilității de retragere a actului din realitatea juridică.

Cauzele de revocare/retragere pot fi anterioare, concomitente sau posterioare emiterii actelor administrative. Când cauzele sunt anterioare ori concomitente cu emiterea actului, revocarea are efecte *ex tunc*.

În acord cu **art. 140[1] din Constituția Republicii Moldova**, aderarea Republicii Moldova la tratatele constitutive ale Uniunii Europene, precum și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, se stabilește de Parlament prin lege organică. Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte acte juridice cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

Recunoașterea revocării ca principiu în activitatea instituțiilor Uniunii Europene, care le obligă pe acestea să-și reanalizeze propriile acte, dar și în calitate de dimensiune a dreptului cetățeanului la o bună administrare, consacrat de art. 41 din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, care a dobândit identitate, astfel cum are orice act european, prin Tratatul de la Lisabona.

Codul ReNEUAL (Model Rules on EU Administrative Procedure) de procedură administrativă a Uniunii Europene, modelat după jurisprudența instanțelor europene, clarifică două noțiuni, respectiv rectificarea și retragerea unei decizii administrative.

Rectificarea reprezintă facultatea unei autorități publice de a elimina numai anumite aspecte ale unei decizii care a fost adoptată și notificată persoanei interesate.

Retragerea reprezintă facultatea unei autorități publice de a retrage în totalitate o decizie care a fost adoptată și notificată persoanei interesate.

În cadrul jurisprudenței CJUE se recunosc patru situații de acte administrative, față de care regimul retragerii sau al rectificării trebuie să fie diferit:

(a) decizii legitime,

(b) decizii nelegitime,

(c) decizii favorabile (care pot fi, la rândul lor, legitime sau nelegitime),

(d) decizii nefavorabile (care pot fi, la rândul lor, legitime sau nelegitime).

Principiile securității juridice și cel al așteptărilor legitime sunt promovate prin jurisprudența instanțelor europene.

Codul ReNEUAL, la rândul său, recunoaște aceste principii denumite ”principiul protecției așteptărilor legitime” și ”principiul certitudinii legale”.

Securitatea juridică reprezintă posibilitatea recunoscută oricărui cetățean de a evolua într-un mediu juridic sigur, la adăpost de neclaritatea și schimbările inopinate care afectează normele

juridice. Acest principiu înglobează și reprezintă expresia unor noțiuni precum dreptul la apărare, dreptul la un recurs, dar și dreptul la asigurarea efectelor actelor administrative individuale.

Se poate observa, de asemenea, însemnătatea care este recunoscută *principiului încrederii legitime* raportat la interesul administrației publice de a reveni asupra propriilor decizii, mai ales în situațiile în care actele administrative ce s-ar intenționa a fi revocate au conferit persoanelor drepturi subiective, iar acestea din urmă au o încredere legitimă asupra stabilității acestor drepturi.

Principiul încrederii legitime se fundamentează în mod esențial pe latura subiectivă a situațiilor juridice, factorii de natură psihologică fiind aceea care construiesc și dau efectivitate acestui principiu. Așa fiind, în identificarea încrederii legitime sunt analizate elemente precum:

(1) existența unei încrederi propriu-zise a reclamantului în coerența conduitei administrației, produsă de acte ori comportamente ale acesteia;

(2) legitimitatea sau rezonabilitatea încrederii reclamantului în diferitele acte sau măsuri ale administrației;

(3) lezarea încrederii să fie rezultatul unei schimbări subite, substanțiale și imprevizibile a conduitei anterioare a administrației;

(4) inexistența unui interes public prioritar față de interesul particularului.

Principiul securității juridice își găsește aplicație în contextul normelor cu efect ”retroactiv”, înțelegând în acest caz noțiunea de normă în sens larg.

Pe cale jurisprudențială s-a stabilit că (a) revocarea retroactivă a unui act legal care a conferit drepturi subiective sau alte avantaje este contrară principiilor generale de drept; (b) revocarea unui act ilegal cu efect retroactiv este permisă, cu condiția ca aceasta să fie dispusă într-un termen rezonabil de la data adoptării actului; (c) instituția de la care emană trebuie să țină cont suficient de măsura în care destinatarul actului a putut să se încreadă în legalitatea acestuia; atunci când nelegalitatea actului este evidentă, nu se poate susține în mod rezonabil existența unei încrederi legitime în menținerea actului (d) dacă aceste condiții nu sunt respectate, atunci revocarea atentează la principiile securității juridice și al protecției încrederii legitime.

Prin esență și definiție, *revocarea* constituie un instrument aplicabil actelor administrative individuale legale, iar *retragerea* are ca obiect actele administrative ilegale.

Revocarea sau retragerea *actelor creatoare de drepturi* adoptate sau emise legal este în principiu interzisă, aici găsindu-şi aplicabilitate regula drepturilor câştigate, necesară pentru asigurarea unei minime securităţi juridice; prin excepţie, revocarea/retragerea poate interveni la cererea beneficiarului, pentru a fi înlocuit actul cu o decizie mai favorabilă anterioară, şi numai în cazul în care nu se prejudiciază nici un terţ, sau atunci când legea o autorizează în mod expres.

În ipoteza unei decizii nelegitime, dar benefice, se recunosc autorității următoarele opțiuni: (a) retragerea cu efect retroactiv (*ex tunc*); (b) retragerea cu efect prospectiv (*ex nunc*); (c) dreptul de nu retrage decizia.

În acest sens, au fost consacrate câteva criterii pe care autoritatea trebuie să le analizeze și care, în final, trebuie să traseze opțiunea autorității: (a) nivelul de evidență al nelegitimității; (b) dacă decizia a fost, sau nu, provocată de beneficiar prin informații false sau incomplete; (c)

măsura în care beneficiarul a efectuat investiții ireversibile, bazându-se pe decizia autorității; (d) revocarea prin acordul părților; (e) revocarea hotărârilor condiționale.

Pentru ipoteza în care actul administrativ a fost emis prin încălcarea unei norme de drept imperative sau prohibitive sau a fost emis prin mijloace frauduloase sau ca rezultat al unui viciu de voinţă – eroare, dol, violenţa – iar organul administrativ constată această situaţie, dar actul şi-a produs efectele prin executare, prin trecerea lor în sfera altor ramuri de drept, producând alte efecte juridice, calea legală de desfiinţare a actului administrativ ilegal nu mai poate fi revocarea, ci constatarea nulităţii ori retragerea *ex officio.*

Instanța atrage atenția asupra faptului că, principiul bunei guvernanțe nu ar trebui, ca regulă generală, să împiedice autoritățile să corecteze erorile ocazionale, chiar și cele rezultate din propria neglijență. Cu toate acestea, necesitatea de a corecta o ”eroare” din trecut nu ar trebui să aducă atingere în mod disproporționat unui drept nou care a fost dobândit de o persoană care se bazează pe legitimitatea acțiunii de bună-credință a autorității publice. *(Beinarovič și alții împotriva Lituaniei)*

Revenind la speța deferită judecății, instanța învederează că, acțiunea dedusă judecății nu urmărește și nici nu poate urmări *a priori* anularea deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018, ci anularea refuzului Biroului Vamal Sud din 16 octombrie 2025, subsecvent obligarea autorității să retragă actele administrative individuale materializate în procesul-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și decizia de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, cu restituirea sumelor încasate în temeiul acestora. Prin urmare, organul vamal nu poate invoca autoritatea de lucru judecat a deciziei instanței de recurs ca motiv automat pentru a refuza examinarea cererii formulate în baza art. 143 din Codul administrativ.

Obiectul și cauza juridică sunt diferite. Puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești semnifică faptul că o acțiune nu poate fi judecată în mod definitiv decât o singură dată *(bis de eadem re ne sit actio)*, iar hotărârea este prezumată a exprima adevărul și nu trebuie să fie contrazisă de o alta hotărâre *(res judicata pro veritate habetur)*. Efectul de ”lucru judecat” al unei hotărâri judecătorești are doua accepțiuni:

Stricto sensu semnifică autoritatea de lucru judecat *(bis de eadem)*, care face imposibilă judecarea unui nou litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri (exclusivitatea).

Lato sensu semnifică puterea de lucru judecat *(res judicata)*, care presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă că exprimă adevărul și că nu trebuie contrazisă de o altă hotărâre (obligativitatea).

Existența unei hotărâri judecătorești poate fi invocată în cadrul unui alt proces judiciar, cu autoritate de lucru judecat, atunci când se invocă exclusivitatea hotărârii judecătorești (art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă și art. 207 alin. (2) lit. a) din Codul administrativ), sau cu putere de lucru judecat, când se invocă obligativitatea sa (art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă), fără ca în cel de-al doilea proces să fie aceleași părți, să se discute același obiect, pe aceleași temeiuri. Pentru a se invoca obligativitatea unei hotărâri judecătorești irevocabile privind soluționarea unui litigiu nu este necesară existența triplei identități de părți,

temei și obiect, ci este necesară doar probarea identității între problema soluționată irevocabil și problema dedusă judecății, instanța de judecată fiind ținută să pronunțe aceeași soluție, deoarece, în caz contrar s-ar ajunge la situația încălcării componentei *res judicata*.

Art. 143 nu poate fi interpretat în sensul că permite unei autorități administrative să retragă un act a cărui legalitate a fost deja consacrată printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă. O asemenea abordare ar însemna că administrația poate, indirect, să înlăture efectele unei hotărâri judecătorești definitive, ceea ce ar contraveni principiului securității raporturilor juridice.

Instanța va consemna că, legalitatea actelor administrative a fost confirmată prin hotărârea irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018, acest fapt nu poate fi neglijat și desconsiderat, dar odată ce actele administrative s-au întemeiat pe o situație de fapt care ulterior s-a dovedit, prin acte oficiale ale autorităților ucrainene, a fi eronată, *status quo-ul* respectiv nu poate fi menținut în continuare. O stare faptică și juridică ce nu este reflectată prin dovezi plauzibile nu poate persista nestingherit în realitatea juridică. Prin urmare, problema dedusă judecății nu privește rejudecarea legalității actelor administrative, ci obligația autorității administrative de a exercita competența prevăzută de art. 143-146 din Codul administrativ în raport cu împrejurări obiective necunoscute la momentul emiterii actelor și la momentul judecării litigiului.

Obiectul cauzei din 2016–2018 a fost legalitatea procesului-verbal de reverificare și deciziei de regularizare la acel moment. Obiectul prezentei cauze este legalitatea refuzului din 16 octombrie 2025 de a exercita competența prevăzută de art. 143 din Codul administrative. Prin urmare, nu există identitate de obiect și de cauză juridică, astfel încât excepția autorității de lucru judecat nu este incidentă. Mai mult, competența prevăzută de art. 143-146 din Codul administrativ este una autonomă. Legiuitorul a permis retragerea chiar și a actelor administrative devenite incontestabile. Această dispoziție ar fi lipsită de efect util dacă orice hotărâre judecătorească anterioară ar bloca definitiv exercitarea acestei competențe.

Decizia Curții Supreme de Justiție din 2018 nu a analizat și nu putea analiza în substanță înscrisurile oficiale obținute în 2022. În consecință, nu există identitate de cauză și de obiect care să permită aplicarea automată a autorității de lucru judecat, respectiv demersul de inadmisibilitate nu are un fundament logico-juridic.

FPC ”Valah” SRL nu invocă hotărârea instanței din Ucraina pentru ca aceasta să producă efecte de autoritate de lucru judecat în Republica Moldova sau pentru a fi executată, ci în calitate de mijloc de probă care demonstrează existența unor împrejurări de fapt. În lumina art. 117 din Codul de procedură civilă, *probe* sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Există o diferență importantă între aspectele disputate. Dacă hotărârea este invocată pentru efectele sale juridice (autoritate de lucru judecat, executare, recunoaștere), atunci caracterul

definitiv/irevocabil și, după caz, procedura de recunoaștere pot deveni esențiale. Dacă hotărârea este invocată ca probă a unor fapte, problema este alta: instanța apreciază valoarea ei probatorie împreună cu celelalte înscrisuri conform art. 130 din Codul de procedură civilă. FPC ”Valah” SRL se sprijină nu doar pe sentința ucraineană, ci și pe scrisoarea oficială a Serviciului de Securitate al Ucrainei din 19.09.2022; informațiile comunicate de autoritățile ucrainene privind dosarul penal; inventarul mărfurilor confiscate; descrierea modului de operare al persoanelor implicate. Aceste înscrisuri, coroborate, tind să demonstreze că mărfurile existau și au intrat pe teritoriul Ucrainei, *per a contrario*, ieșirea mărfurilor de pe teritoriul Republicii Moldova.

Alegațiile părții pârâte privind lipsa dovezii caracterului irevocabil al hotărârii instanței ucrainene este irelevant pentru soluționarea prezentei cauze. Reclamanta nu solicită recunoașterea sau executarea hotărârii respective și nici nu îi atribuie autoritate de lucru judecat pe teritoriul Republicii Moldova. Hotărârea este prezentată exclusiv ca mijloc de probă privind existența unor împrejurări de fapt, respectiv existența mărfurilor, introducerea acestora pe teritoriul Ucrainei și confiscarea lor de către autoritățile ucrainene. Valoarea probatorie a înscrisului se apreciază de instanță împreună cu celelalte probe administrate, iar nu prin prisma caracterului său executoriu sau definitiv.

Înscrisurile prezentate de FPC ”Valah” SRL beneficiază, în principiu, de prezumția de autenticitate și veridicitate până la proba contrară, la fel, ele confirmă elementul crucial – existența mărfurilor și cursul deplasării acestora peste teritoriul vamal al Republicii Moldova. Dacă pârâta susține că hotărârea nu este definitivă sau că nu poate produce efecte probatorii, simpla afirmație nu este suficientă. Organul vamal urma să indice elementele concrete care pun la îndoială susținerea reclamantei, în lipsa unor asemenea elemente, apărarea se reduce la o contestare pur formală, fără suport probator. O simplă negare a caracterului definitiv, neînsoțită de niciun element obiectiv, are o valoare probatorie redusă și nu este suficientă pentru a răsturna forța probantă a înscrisurilor oficiale depuse de reclamantă.

Partea pârâta s-a limitat în a afirma că FPC ”Valah” SRL nu a făcut dovada caracterului irevocabil al hotărârii Judecătoriei Belgorod-Dnestrovsk din 05 decembrie 2011, fără a prezenta vreun înscris sau alt mijloc de probă din care să rezulte că această hotărâre a fost atacată, modificată ori desființată. Or, potrivit art. 93 alin. (2) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Din moment ce pârâta invocă existența unei împrejurări de fapt contrare conținutului înscrisurilor oficiale depuse de reclamantă, aceasta avea obligația să administreze probe în susținerea afirmației sale, nu să formuleze simple supoziții. Abilitățile de colaborare, cooperare, efectuare a investigațiilor și cercetare *ex officio* (art. 22, 33, 34, 85 din Codul administrativ), permiteau organului vamal să se convingă de autenticitatea actelor prezentate de reclamantă.

Partea reclamantă a prezentat o hotărâre judecătorească oficială, partea pârâtă contestă caracterul ei definitiv, iar această contestare constituie un fapt invocat în apărare, în lipsa oricărei contraprobe care să demonstreze existența unei căi de atac, obiecția rămâne una pur afirmativă. Ceea ce interesează în prezenta cauză este existența mărfurilor care a fost dovedită prin ansamblul înscrisurilor oficiale (scrisoarea SBU, inventarul bunurilor confiscate, descrierea

mecanismului infracțional și sentința), iar hotărârea instanței este doar unul dintre aceste mijloace de probă. Astfel, chiar dacă instanța ar considera că nu este dovedit caracterul definitiv al sentinței, celelalte înscrisuri oficiale își păstrează valoarea probatorie și trebuie analizate împreună, nu izolat.

În continuare, art. 143 din Codul administrativ permite retragerea unui act administrativ individual ilegal chiar dacă acesta a produs efecte juridice. Retragerea urmărește restabilirea legalității administrative și nu reprezintă o cale extraordinară de atac împotriva unei hotărâri judecătorești. Prin urmare, autoritatea avea obligația să examineze dacă actele administrative sunt legale în lumina noilor împrejurări, să stabilească dacă baza factuală a deciziei de regularizare mai subzistă și să motiveze elocvent de ce noile înscrisuri oficiale nu schimbă situația de fapt.

Din relatarea prezentată în scrisoarea Biroului Vamal Sud nr. 28/26-03/4072.06 emisă la 16 octombrie 2025 rezultă că autoritatea emitentă s-a limitat la un refuz formal și steril în substanță.

Pe această undă de idei, scrisoarea Serviciului de Securitate al Ucrainei în regiunea Odessa și sentința Judecătoriei Belgorod-Dnestrovsk din 05 decembrie 2011 demonstrează în unison că mărfurile existau în realitate, acestea au părăsit teritoriul Republicii Moldova, au ajuns pe teritoriul Ucrainei, au fost reținute și confiscate de autoritățile ucrainene, informația privind lipsa mărfurilor la postul Starokazacie provenea din acțiunile infracționale ale conducătorilor auto și din introducerea unor date neverosimile în sistemul informațional ucrainean. Aceste împrejurări înlătură premisa factuală pe care s-au întemeiat procesul-verbal de reverificare, decizia de regularizare, ulterior și decizia Curții Supreme de Justiție.

Premisa aplicării art. 48 alin. (2) din Codul vamal nu mai există, or, autoritatea vamală a reținut că mărfurile nu au fost prezentate organului vamal de destinație, lipseau din mijloacele de transport. Însă documentele oficiale ucrainene demonstrează contrariul, mărfurile au ajuns efectiv în Ucraina. Ele au fost depistate, descrise individual, inventariate, ulterior confiscate. Prin urmare, nu poate fi susținută concluzia că mărfurile nu au părăsit teritoriul Republicii Moldova. Rezidă că norma materială aplicată de organul vamal (art. 48 alin. (2) din Codul vamal) a fost aplicată pornind de la o situație de fapt eronată.

Nu este vorba despre împrejurări noi, ci despre fapte vechi necunoscute. Este importantă distincția - nu au apărut fapte noi după emiterea actelor administrative. Au fost descoperite documente oficiale care confirmă existența unor împrejurări ce existau încă din anul 2011. Aceste împrejurări existau la momentul reverificării, existau la emiterea deciziei de regularizare, existau la examinarea cauzei de către instanțe. Ele nu puteau fi cunoscute reclamantei și nici organului vamal deoarece se aflau exclusiv în posesia autorităților ucrainene.

Curtea Supremă de Justiție a respins cererea de revizuire ca inadmisibilă din motive procedurale. Prin urmare, nu există o hotărâre judecătorească ce ar fi stabilit că noile înscrisuri sunt lipsite de relevanță sau pertinență. Din această optică de analiză, autoritățile publice pârâte nu puteau transforma inadmisibilitatea revizuirii într-un argument pentru a refuza exercitarea propriei competențe prevăzute de art. 143 din Codul administrativ.

Potrivit principiilor Codului administrativ, orice act administrativ trebuie să fie motivat. Răspunsul Biroului Vamal Sud afirmă doar că solicitările ”nu pot fi soluționate pozitiv”. O asemenea motivare nu răspunde la aspectele esențiale: de ce înscrisurile ucrainene nu sunt credibile, de ce sentința penală ucraineană nu este relevantă, de ce mărfurile confiscate în Ucraina nu demonstrează exportul acestora, de ce actele administrative nu ar trebui reanalizate dintr-o altă perspectivă factologică. În lipsa unei asemenea analize, refuzul este nemotivat și arbitrar.

Grosso modo, scopul art. 143-146 din Codul administrativ este tocmai acela de a permite administrației să își corecteze propriile acte atunci când se dovedește că acestea au fost emise pe baza unei situații de fapt eronate și incomplete. În speță există indicii serioase că obligația vamală a fost stabilită pornind de la o informație factuală falsă ce nu conturează tabloul real al litigiului, iar această informație a provenit din conduita infracțională a unor terți, eroarea a fost ulterior confirmată prin acte oficiale ale statului ucrainean. În aceste condiții, menținerea actelor administrative ar contraveni principiilor legalității *(art. 21 din Codul administrativ)*, proporționalității *(art. 29 din Codul administrativ)* și bunei administrări *(art. 24 din Codul administrativ)*.

Cererea formulată de FPC ”Valah” SRL în baza art. 143 din Codul administrativ este autonomă față de procedura judiciară finalizată în 2018; actele oficiale ale autorităților ucrainene reprezintă probe noi privind împrejurări existente încă din 2011; acestea înlătură premisa factuală esențială care a justificat emiterea procesului-verbal de reverificare și a deciziei de regularizare; autoritatea vamală avea obligația de a analiza în fond legalitatea actelor administrative în lumina acestor înscrisuri.

Altminteri, instanța consideră oportun de a nota că la Capitolul IV din Codul administrativ este cuprinsă instituția juridică ce vizează anularea și încetarea efectelor juridice ale actelor administrative individuale. Astfel, retragerea și revocarea reprezintă mecanisme susceptibile utilizării pentru anularea *proprio motu* actelor legale favorabile/defavorabile sau ilegale favorabile/defavorabile, fără intervenția instanței de judecată. Cu alte cuvinte, în procedura administrativă emitentul (din oficiu sau la cerere) își anulează *post factum* actul emis prin intermediul retragerii sau revocării. Distincția crasă este că revocarea operează în privința actelor administrative individuale legale iar retragerea asupra actelor administrative individuale ilegale.

La acest capitol, instanța va reitera că sub egida art. 219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

La caz, având ca reper dispoziția art. 219 din Codul administrativ, instanța consideră aplicabilă cazului revocarea reglementată de art. 145 din Codul administrativ - un act administrativ individual legal defavorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor chiar şi după ce a devenit incontestabil, cu excepţia cazului când ar trebui emis un nou act administrativ cu acelaşi conţinut sau când revocarea nu se admite din alte motive. Deci, este întemeiată cerința desființării procesului-verbal de reverificare nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, însă nu în lumina retragerii (art. 143 din Codul administrativ) ci prin prisma art. 145 din Codul administrativ – revocarea. *Per se* persoana formulează cerere de reanalizare a actului ce a obținut puterea lucrului decis însă autoritatea publică este competentă să determine și să selecteze instrumentul de desființare corespunzător – retragere sau revocare.

Or, la momentul emiterii (2015–2016) procesul-verbal de reverificare și decizia de regularizare erau conforme cu informațiile de care dispunea autoritatea competentă și cu legea aplicată, iar ulterior au apărut împrejurări excepționale (actele autorităților ucrainene) care justifică înlăturarea efectelor lor.

La data emiterii actelor disputate autoritatea dispunea doar de informațiile oficiale existente; în raport cu acele informații, actele administrative se prezumau legale; ulterior au fost descoperite împrejurări obiective excepționale care demonstrează că menținerea efectelor actelor este incompatibilă cu principiul legalității și al bunei administrări; prin urmare, autoritatea avea posibilitatea și obligația de a proceda la revocarea actelor administrative legale defavorabile.

În concluzie, fiind întrunite condițiile prevăzute de art. 145 din Codul administrativ (nu cele regăsite la art. 143 din Codul administrativ), Serviciul Vamal și Biroul Vamal Sud în virtutea atribuțiilor funcționale conferite de lege, erau obligate să dea curs deziderateloor părții reclamante și să revoce procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015, precum și decizia de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016.

Pe o altă undă de idei, instanța atestă că partea reclamantă a solicitat expres prin cerere întoarcerea executării.

Instituția juridică *”întoarcerea executării”* derivă din principiul reparării efective a prejudiciului cauzat de executarea unui act administrativ ulterior suspendat/anulat. Locul executării obligaţiilor primare trebuie să fie transpus printr-un efect de oglindă obligaţiilor de restituire. Întoarcerea executării este în fapt o reluare a ”drumului executării”, însă în sens invers, restabilirea situaţiei anterioare executării săvârşite.

Rațiunea întoarcerii executării este de a repara efectele produse prin executarea unui act administrativ, atunci când ulterior se constată că acel act nu mai are temei legal (a fost suspendat sau anulat). Executarea unui act administrativ produce efecte imediate, uneori ireversibile. Dacă ulterior instanța constată că actul este ilegal, simpla constatare nu ajută partea prejudiciată dacă situația creată nu este readusă la starea anterioară. Întoarcerea executării este mecanismul prin care se realizează *restitutio in integrum* – adică restabilirea situației de fapt și de drept existente

înainte de executare. Dacă instanța ar anula actul, dar nu s-ar reveni la situația anterioară, partea vătămată ar suporta în continuare consecințele prejudiciului. Întoarcerea executării asigură că remediul judiciar nu rămâne pur formal, ci are efecte reale, palpabile.

Sintetizând, întoarcerea executării asigură protecția efectivă a drepturilor și descurajează abuzul de putere.

Întoarcerea executării se poate dispune numai la cererea expresă a părții interesate, nu din oficiu. Respectarea principiului disponibilității – în contencios administrativ, instanța nu intervine peste voința părții dacă aceasta nu dorește restabilirea situației anterioare (de exemplu, dacă între timp părțile au ajuns la un acord sau măsura i-a adus totuși un beneficiu). Fără o astfel de cerere, instanța ar acționa *ex officio* și s-ar afla în situația de a dispune restabilirea unor situații pe care partea poate nici nu le mai reclamă sau care ar crea dificultăți suplimentare.

Instanța poate dispune întoarcerea executării numai dacă restabilirea situației anterioare executării poate fi efectiv realizată în practică, fără a crea imposibilități materiale sau juridice. Restituirea este posibilă atunci când: bunurile sechestrate, ridicate sau mutate există încă și pot fi returnate; suma încasată poate fi restituită integral; efectele actului administrativ pot fi anulate printr-o acțiune administrativă simplă (ex. radierea unei înscrieri din registru). Este imposibilă (total sau parțial) dacă: bunurile au fost vândute, distruse sau transformate ireversibil; lucrările efectuate (ex. demolare, construcție) nu pot fi anulate fără costuri disproporționate sau fără alte prejudicii majore. Chiar dacă material ar fi posibil, întoarcerea poate fi imposibilă din motive de drept, de exemplu: bunurile au fost transferate către un terț de bună-credință, iar legea protejează dreptul acestuia; între timp au apărut acte administrative sau judiciare noi care creează o situație juridică diferită.

Prin condiția *”real posibilă”*, legea asigură că întoarcerea executării nu devine un instrument formal sau utopic. Instanța trebuie să evalueze dacă restabilirea situației anterioare este fezabilă - altfel, se poate recurge la compensații bănești. Drepturile sunt efective și practice, nu teoretice și iluzorii.

Ordinele de plată nr. 430 din 20 iunie 2018 și nr. 431 din 21 iunie 2018 atestă executarea (prin efectuarea plăților vamale) de către FPC ”Valah” SRL a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, iar conform art. 224 alin. (2) din Codul administrativ, dacă la momentul anulării actului administrativ individual de către instanţă acesta este deja executat, instanţa dispune, la cerere, întoarcerea executării, în măsura în care ea este real posibilă. După cum s-a reliefat supra, retragerea și revocarea reprezintă măsuri de anulare a actelor administrativ individuale, respectiv, partea pârâtă va purcede la întoarcerea executării prin restituirea sumelor încasate în temeiul actelor nominalizate, asemenea conduită fiind real posibilă în circumstanțele cazului.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea deferită judecății.

Se obligă Serviciul Vamal și Biroul Vamal Sud să emită actul administrativ individual de revocare a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 3/5/15 din 17 decembrie 2015 și deciziei de regularizare nr. 01 din 04 ianuarie 2016, cu dispunerea întoarcerii executării prin restituirea sumelor încasate în temeiul actelor nominalizate.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**